

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
ટેક્સ અપીલ નં.જજપ/૨૦૦૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર.શાહ

સહી/—

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે.ઠાકર

સહી/—

૧.	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?	હા
૨	રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણ, ૧૯૫૦ કે પછી તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગેનો કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના
૫	શું તે દીવાની ન્યાયાધીશને મોકલવાનો છે?	ના

જતિન મહેન્દ્રભાઈ ચોકસી.... અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

નાયબ સી.આઈ.ટી. (અસેસમેન્ટ)..... સામાવાળા(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં.૧. તરફે વકીલ શ્રી મનીષ જે. શાહ

સામાવાળા(ઓ) નં.૧. તરફે વકીલ શ્રી કે.એમ.પરીખ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર.શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે.ઠાકર

તારીખ:૧૦/૦૬/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એમ.આર.શાહ દ્વારા)

[૧.૦] બ્લોક આકારણી વર્ષ ૧૯૮૬૮૭ થી ૧૯૯૬૯૭ માટે આઈ.ટી.એ. નં.૪૦૫૩/એ.એચ.ડી./૧૯૯૬ માં વિદ્વાન આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલ (ત્યારબાદ "ટ્રિબ્યુનલ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ, કરદાતાએ કાયદાના નીચેના નોંધપાત્ર પ્રશ્નો પર વિચાર કરવા માટે વર્તમાન કર અપીલ દાખલ કરી છે.

૧. “જે પેઢીએ આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું તેમાંથી અપીલકર્તાની તે શેરની આવકને જાળવી રાખવામાં ટ્રિબ્યુનલે કાયદામાં ભૂલ કરી હતી કે કેમ તે આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૫૮ બી (બી) માં તેના અર્થમાં પ્રકરણ XIVB હેઠળ અપ્રગટ આવક હતી?

૨. શું આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ના પ્રકરણ VIA હેઠળ કપાત તેના પ્રકરણ XIVB હેઠળ અઘોષિત આવક તરીકે ગણવામાં આવેલી આવકમાંથી આપવામાં આવશે?”.

[૨.૦] વર્તમાન કરવેરાની અપીલ તરફ દોરી જતી હકીકતો ટૂંકમાં નીચે મુજબ છે:

[૨.૧] કે આકારણી કરનાર ચોક્સી ગ્રૂપના મેસર્સ ચંદૂલાલ ગોવિંદલાલ ચોક્સી, દભોઈ (ત્યારબાદ "પેઢી" તરીકે ઓળખાય છે) ની પેઢીમાં ભાગીદાર છે.આવી કામગીરી આવકવેરાના સત્તાવાળાઓ દ્વારા ચોક્સી જૂથના રહેણાંક અને વ્યવસાયિક પરિસરમાં આવકવેરાના કાયદા, ૧૯૬૧. (ત્યારબાદ "અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૧૩૮ હેઠળ હાથ ધરવામાં આવી હતી.કે આકારણી અધિકારીએ કલમ ૧૫૮ બીસી હેઠળ કાર્યવાહી શરૂ કરી હતી અને તેના જવાબમાં કરદાતાએ ૦૧.૦૪.૧૯૮૫ થી ઓગસ્ટ ૧૯૮૫ સુધીના બ્લોક સમયગાળા માટે ૧૬.૦૭.૧૯૮૬ પર વળતર રજૂ કર્યું હતું.કે આકારણી અધિકારીએ બ્લોક આકારણી કરી હતી, જેમાં ૧૨.૦૮.૧૯૮૬ તારીખના આદેશ દ્વારા રૂ. ૧,૧૬,૪૮૨ પર અપ્રગટ આવકની ગણતરી કરવામાં આવી હતી.મૂલ્યાંકન અધિકારીએ પેઢીમાં રૂ. ૧,૧૬,૪૮૨ ની શેરની આવકને તે વર્ષો માટે અઘોષિત આવક તરીકે ગણાવી કે જેના માટે કરદાતા દ્વારા આવક માટે કોઈ વળતર દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું.તે કરદાતા વતી કેસ હતો કે, આવક કરપાત્ર આવકથી ઓછી હોવાથી, કરદાતાએ વળતર ફાઈલ કર્યું ન હતું.કરદાતાના વતી એવો પણ કેસ હતો કે પેઢી તેની આવકનું વળતર દાખલ

કરી રહી હોવાથી, ઉક્ત પેઢીમાંથી કરદાતાના શેરની આવકને કાયદાની કલમ ૧૫૮બીની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અપ્રગટ આવક" ની વ્યાખ્યાના સંદર્ભમાં અપ્રગટ આવક તરીકે ગણી શકાય નહીં. જો કે, આકારણી અધિકારીએ તે સ્વીકાર્યું ન હતું અને પેઢીમાં કરદાતાને મળેલી શેરની આવકને અધોષિત આવક તરીકે ગણાવી હતી અને ઉપરોક્ત આવક પર ૬૦ ટકાના દરે કર લાદ્યો હતો.

[૨.૨] ૩.૧,૧૬,૪૮૨ની રકમને પેઢીમાં શેરની આવક તરીકે જાહેર ન કરાયેલી આવક તરીકે ગણવા માટે મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા તારીખ ૧૨.૦૮.૧૯૯૬ના મૂલ્યાંકન આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવતા, કરદાતાએ આઈ.ટી.એ. નં.૪૦૫૩/એ.એચ.ડી./૧૯૯૬ માં લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું અને વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા લર્નડ ટ્રિબ્યુનલે આકારણીકર્તા દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત અપીલને ફગાવી દીધી છે અને જણાવ્યું છે કે તે જ કરદાતા છે જેને આવક જાહેર કરવાની જરૂર હતી એટલે કે કલમ ૧૫૮ B (b) હેઠળ કલ્પના કરવામાં આવેલી જાહેરાત. નિઃશંકપણે મૂલ્યાંકનકર્તા દ્વારા થવું જોઈએ અને અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા નહીં. વિદ્વતાપૂર્ણ ટ્રિબ્યુનલે એવું પણ માન્યું હતું કે કરદાતાને શેરની આવકની ફાળવણી દર્શાવતી પેઢી દ્વારા રિટર્ન ફાઇલ કરવું એ કાયદાની કલમ ૧૫૮ બી (બી) ની દ્રષ્ટિએ કરદાતાના ખુલાસા સમાન નહીં હોય.

[૨.૩] વિદ્વતાપૂર્ણ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ અનુભવીને, કરદાતાએ કાયદાના નીચેના નોંધપાત્ર પ્રશ્નો પર વિચાર કરવા માટે વર્તમાન કર અપીલ દાખલ કરી છે.

૧. જે પેઢીએ આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું તેમાંથી અપીલકર્તાની તે શેરની આવકને જાળવી રાખવામાં ટ્રિબ્યુનલે કાયદામાં ભૂલ કરી હતી કે કેમ તે આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૫૮ બી (બી) માં તેના અર્થમાં પ્રકરણ XIVB હેઠળ અપ્રગટ આવક હતી?

૨. શું આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ના પ્રકરણ VIA હેઠળની કપાત તેના પ્રકરણ XIVB હેઠળ અધોષિત આવક તરીકે ગણવામાં આવેલી આવકમાંથી આપવામાં આવશે?

[૩.૦] અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મનીષ શાહે પણ વિનંતી કરી છે કે કાયદાની કલમ ૧૦ હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવેલી અને "કુલ આવક" નો ભાગ ન હોય તેવી આવકની બિન-જાહેરાતને પ્રકરણ XIVB હેઠળ કાયદાની કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં અપ્રગટ આવક તરીકે ગણી શકાય કે કેમ?

કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, જ્યારે ઉપરોક્ત પ્રશ્ન મામલાના મૂળ સુધી જાય છે અને તે કાયદાનો શુદ્ધ પ્રશ્ન હોય છે, ત્યારે કાયદાનો નીચેનો નોંધપાત્ર પ્રશ્ન વધારાના પ્રશ્ન તરીકે ઘડવામાં આવે છે/ઉઠાવવામાં આવે છે.

“શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, કાયદાની કલમ ૧૦ મુજબ મુક્તિ આપવામાં આવેલી પેઢીમાંથી કરદાતા દ્વારા મેળવવામાં આવેલી શેરની આવક અને જે "કુલ આવક" નો ભાગ નહીં બને, તેની બિન-જાહેરાતને આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ના પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં અપ્રગટ આવક તરીકે ગણી શકાય?”.

[૩.૧] કરદાતા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મનીષ શાહે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે પેઢી પાસેથી અપીલકર્તાની તે શેરની આવકને જાળવી રાખવામાં ભૌતિક રીતે ભૂલ કરી છે જે જાહેર કરવામાં આવી ન હતી અને જેના માટે રીટર્ન દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું પ્રકરણ XIVB હેઠળ કાયદાની કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે.

[૩.૨] એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પેઢીએ પેઢી પાસેથી અપીલકર્તાની શેરની આવક જાહેર કરીને તેની આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું અને તેથી, એવું ન કહી શકાય કે શેરની આવક "અપ્રગટ આવક" હતી.તેમની ઉપરોક્ત રજૂઆતોના સમર્થનમાં, તેમણે આવકવેરાના કમિશનરના કેસમાં કર્ણાટક વડી અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે અને અન્ય વિરુદ્ધ એચ. ઇ. મૈનુદ્દીન પાશાએ [૨૦૧૧] ૩૩૮ આઈટીઆર ૫૩૩ (કર્ણા) માં અહેવાલ આપ્યો છે.

[૩.૩] કરદાતા વતી હાજર રહેલા વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી શાહ દ્વારા વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અન્યથા પેઢીમાંથી અપીલકર્તાની શેરની આવક કાયદાની કલમ ૧૦ હેઠળ મુક્તિ પ્રાપ્ત આવક હતી અને તે "કુલ આવક" નો ભાગ નથી અને તેથી, "કુલ આવક" નો ભાગ ન ધરાવતી ઉપરોક્ત આવકની બિન-જાહેરાતને "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી શકાય નહીં કારણ કે ઉપરોક્ત આવક ન તો મૂલ્યાંકનપાત્ર હતી અને ન તો કરપાત્ર હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પેઢી પાસેથી મળેલી શેરની આવકને કાયદાની કલમ ૧૦ (૨) હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવી હતી અને તેથી, તે કરદાતાની "કુલ આવક" નો ભાગ નથી અને તેથી, મૂલ્યાંકન અને/અથવા કરવેરા માટે જવાબદાર નથી અને તેથી, તેની બિન-જાહેરાત, જે "કુલ આવક" નો ભાગ ન હતી, તેને "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી શકાય નહીં.તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે જો ઉપરોક્ત બાબતોને પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી ન શકાય, તો કલમ ૧૫૮ B (c) હેઠળની સમગ્ર કાર્યવાહી બિનજરૂરી રહેશે અને પરિણામે વિજ્ઞાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુષ્ટિ કરાયેલ આકારણી આદેશ રદ કરવા અને રદ કરવા પાત્ર છે.

[૩.૪] કરદાતા વતી હાજર રહેલા વિજ્ઞાન વકીલ શ્રી શાહે [૨૦૧૩] ૩૫૦ આઈટીઆર ૪૮૯ (એસસી) માં નોંધાયેલા આવકવેરાના સહાયક કમિશનર વિરુદ્ધ એ. આર. એન્ટરપ્રાઇઝના કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.ઉપરોક્ત નિર્ણય પર આધાર રાખીને એવી રજૂઆત

કરવામાં આવે છે કે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતે ઉપરોક્ત નિર્ણયમાં જણાવ્યા મુજબ, પ્રકરણ XIVB ના હેતુઓ માટે "અપ્રગટ આવક" ની ગણતરીનો અર્થ પ્રાપ્ત થયેલી, ઉપાર્જિત થયેલી, ઊભી થયેલી "કુલ આવક" ના સંદર્ભમાં થવો જોઈએ, જે અગાઉના વર્ષમાં પ્રાપ્ત થઈ હોવાનું, ઉપાર્જિત થઈ હોવાનું અથવા ઊભી થઈ હોવાનું માનવામાં આવે છે, અને તેની ગણતરી કાયદાની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવે છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે તે વધુ અવલોકન કરવામાં આવે છે અને એવું માનવામાં આવે છે કે "આવકની જાહેરાત" એ કાયદાની કલમ ૧૩૯ હેઠળ માન્ય વળતરમાં કુલ આવકની જાહેરાત છે અને તેથી, માત્ર કરવેરા માટે આકારણીપાત્ર અને કરપાત્ર "કુલ આવક" ની જાહેરાતને પ્રકરણ XIVB માં કાયદાની કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી શકાય. નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના ઉપરોક્ત નિર્ણય પર આધાર રાખીને, કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં પ્રશ્ન નંબર ૩ (નવા ઘડવામાં આવેલા) નો જવાબ આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે અને પરિણામે એવું માનવામાં આવે છે કે વળતર ન ભરવું અને પરિણામે પેઢી પાસેથી કરદાતાને મળેલી/મેળવેલી શેરની આવક જાહેર ન કરવી, જેણે પહેલેથી જ અપીલકર્તાની શેરની આવક જાહેર કરીને પોતાનું વળતર દાખલ કર્યું હતું, તેને કાયદાની કલમ ૧૫૮ બીની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અપ્રગટ આવક" ની વ્યાખ્યામાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી શકાય નહીં અને પરિણામે દ્વારા પસાર

કરાયેલા બ્લોક આકારણી આદેશને રદ કરીને રદ કરી શકાય છે. મૂલ્યાંકન અધિકારીએ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પુષ્ટિ કરી.

[૪.૦] મહેસૂલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી કે. એમ. પરીખે વર્તમાન કરવેરાની અપીલનો વિરોધ કર્યો છે. મહેસૂલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી હતી કે, તપાસ અને જમી અને બ્લોક આકારણીની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હોવા છતાં, જ્યારે કરદાતાને પેઢી પાસેથી મળેલી શેરની આવક જાહેર કરીને વળતર ફાઇલ કર્યું ન હતું, ત્યારે કાયદાના કલમ ૧૫૮ બીની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અધોષિત આવક" ના અર્થમાં પેઢીમાંથી કરદાતાના શેરની આવક અધોષિત આવક હતી તેવું ઠરાવવામાં વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે કોઈ ભૂલ કરી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલે યોગ્ય રીતે ચુકાદો આપ્યો છે કે પેઢીમાંથી શેરની આવક જાહેર કરવી તે કરદાતાનું કામ છે અને માત્ર એટલા માટે કે પેઢીએ તેની આવકનું વળતર દાખલ કર્યું છે અને અપીલકર્તા-કરદાતાની શેરની આવક જાહેર કરી છે, તે આ શેરની આવકને આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૫૮ બી (બી) માં તેના અર્થની અંદર "અપ્રગટ આવક" ના કાર્યક્ષેત્રમાંથી બહાર લાવશે નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલો વિવાદિત આદેશ અને પેઢીમાંથી કરદાતાના શેરની આવકને "અપ્રગટ આવક" તરીકે રાખવો એ કાયદાની જોગવાઈઓ, ખાસ કરીને કાયદાની કલમ ૧૫૮ બી (બી) સાથે સંપૂર્ણપણે સુસંગત છે.

[૪.૧] એ. આર. એન્ટરપ્રાઇઝીસ (સુપ્રા) ના કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને મહેસૂલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પરીખે વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે તપાસ અને જમી પછી પણ કરદાતાએ આવકનું વળતર ફાઇલ કર્યું નથી અને ભાગીદારી પેઢીમાં તેના હિસ્સા માટે મેળવેલી અને/અથવા પ્રાપ્ત થયેલી શેરની આવક જાહેર કરી નથી, તે કાયદાના પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ B (b) ના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" કહી શકાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તેથી ભાગીદારી પેઢીમાંથી કરદાતા દ્વારા મેળવવામાં આવેલી કહેવાતી શેરની આવકની બિન-જાહેરાત અને ભાગીદારી પેઢીએ આ આવક જાહેર કરી હોવા છતાં, જ્યારે તપાસ અને જમી પછી પણ વળતર દાખલ કરીને કરદાતા દ્વારા તે જાહેર કરવામાં આવી ન હતી અને બ્લોક આકારણીની કાર્યવાહી શરૂ થયા પછી પણ, તેને "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણવામાં આવે છે અને તેથી તેને પણ અપ્રગટ આવક તરીકે યોગ્ય રીતે ગણવામાં આવે છે.ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને ઉપરોક્ત નિર્ણય પર આધાર રાખીને, વર્તમાન અપીલને રદ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

[૫.૦] સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા.શરૂઆતમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે કાયદાની કલમ ૧૫૮ બી (સી) હેઠળ કરદાતા સામે બ્લોક એસેસમેન્ટ કાર્યવાહી આ આધાર પર શરૂ કરવામાં આવી હતી કે કરદાતાએ પેઢી મેસર્સ ચંદૂલાલ ગોવિંદલાલ ચોકસી પાસેથી કરદાતા દ્વારા મેળવેલી શેરની આવક જાહેર કરીને આવકનું વળતર ફાઇલ કર્યું ન

હતું અને કાયદાના પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ બી (બી) માં તેના અર્થમાં તેને "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણવામાં આવી હતી. તેથી, આ અદાલતની વિચારણા માટે જે ટૂંકો પ્રશ્ન પૂછવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે શું કરદાતા દ્વારા વળતર ન ભરવું અને ભાગીદારીમાંથી કરદાતા દ્વારા મેળવેલી/પ્રાપ્ત થયેલી શેરની આવક જાહેર ન કરવી મેસર્સ ચંદૂલાલ ગોવિંદલાલ ચોક્સીને કાયદાના પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" કહી શકાય?

[પ.૧] કરદાતા વતી એવો કેસ છે કે પેઢીએ પોતે જ અપીલકર્તાને ચૂકવવામાં આવેલી શેરની આવક જાહેર કરીને આવકનું વળતર દાખલ કર્યું હતું અને તેથી, એવું ન કહી શકાય કે ઉપરોક્ત આવકની બિન-જાહેરાત કરવામાં આવી હતી અને તેથી, તેને અધિનિયમના પ્રકરણ XIVB હેઠળ કલમ ૧૫૮ B (b) ના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણી શકાય નહીં. કરદાતા વતી એવો પણ કેસ છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં ભાગીદારી પેઢી પાસેથી કરદાતા દ્વારા પ્રાપ્ત શેરની આવકને કાયદાની કલમ ૧૦ (૨એ) હેઠળ મુક્તિ આપવામાં આવી હતી, એટલે કે ઉપરોક્ત આવકને "કુલ આવક" માં સામેલ કરવાની જરૂર નહોતી અને તેથી, પેઢી પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલી કરદાતા આવકની જાહેરાત કરતું વળતર ન ભરવાને કાયદાની કલમ ૧૫૮બીની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અપ્રગટ આવક" ની વ્યાખ્યામાં અપ્રગટ આવક તરીકે ગણી શકાય નહીં, કારણ કે તેને "કુલ આવક" માં સામેલ કરવાની જરૂર નથી."કલમ ૨ (૪૫) મુજબ "કુલ આવક" એટલે

કલમ ૫માં ઉલ્લેખિત આવકની કુલ રકમ, જે કાયદામાં નિર્ધારિત રીતે ગણવામાં આવે છે. કાયદાની કલમ ૫ કુલ આવકના અવકાશની જોગવાઈ કરે છે.જો કે કાયદાની કલમ ૧૦ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી કુલ આવકમાં અમુક આવક/આવકનો સમાવેશ કરવો જરૂરી નથી. એ. આર. એન્ટરપ્રાઇઝીસ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે અને એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે કાયદાના પ્રકરણ XIVB ના હેતુઓ માટે "અપ્રગટ આવક" ની ગણતરી, જો કોઈ પણ આવક કે જે આકારણીપાત્ર અને કરવેરાને પાત્ર "કુલ આવક" ની ગણતરીમાં શામેલ કરવાની જરૂર નથી, તો તેને કાયદાની કલમ ૧૫૮ B ની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અપ્રગટ આવક" ના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે જાહેર કરી શકાતી નથી. આ સંજોગોમાં, પેઢીના ભાગીદાર તરીકે અને પેઢી પાસેથી પ્રાપ્ત શેરની આવક જાહેર ન કરવી અને વળતર દાખલ ન કરવું અને ઉપરોક્ત શેરની આવક જાહેર ન કરવી એ કાયદાની કલમ ૧૫૮ બીની કલમ (બી) માં સમાવિષ્ટ "અપ્રગટ આવક" ના અર્થમાં ખોટી રીતે "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણવામાં આવે છે અને પરિણામે આકારણીની કાર્યવાહીને કાયદામાં ખરાબ ઠેરવવી જરૂરી છે.

[૫.૨] હવે, જ્યાં સુધી મહેસૂલ વતી એ. આર. એન્ટરપ્રાઇઝીસ (સુપ્રા) ના કેસમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને દલીલ કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત શેરની આવક જાહેર કરતી બ્લોક આકારણીની કાર્યવાહીની તપાસ અને જતી અને શરૂઆત પછી પણ વળતર દાખલ કરવામાં આવ્યું ન હતું,

તેને "અઘોષિત આવક" તરીકે ગણવી જરૂરી છે, જ્યારે તે જાણવા મળે છે કે ભાગીદારી પેઢીમાંથી ભાગીદાર તરીકે કરદાતા દ્વારા પ્રાપ્ત શેરની આવકને આકારણીપાત્ર "કુલ આવક" ની ગણતરીમાં સામેલ કરવાની જરૂર નથી ત્યારે ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોમાં સ્વીકારી શકાતી નથી. અને કરપાત્ર છે.ઉપરોક્ત બાબત ત્યારે જ સ્વીકારી શકાય છે જ્યારે પ્રાપ્ત થયેલી આવક કે જે જાહેર કરવામાં આવી નથી તેનો સમાવેશ કરદાતાએ અગાઉના વર્ષની "કુલ આવક" ની ગણતરી કરતી વખતે કરવો જરૂરી હોય.જો જાહેર ન કરાયેલી આવકને "કુલ આવક" ની ગણતરીમાં સામેલ કરવાની જરૂર નથી અને તેથી, તે આકારણીપાત્ર નથી અને કરપાત્ર નથી, તો તેને "જાહેર ન કરાયેલી આવક" તરીકે ગણી શકાય નહીં.

[પ.૩] ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું માનવામાં આવે છે કે પેઢી મેસર્સ ચંદૂલાલ ગોવિંદલાલ ચોક્કસીના પેઢીના ભાગીદાર તરીકે કરદાતા દ્વારા પ્રાપ્ત શેરની આવકનું વળતર ન ભરવું અને જાહેર ન કરવું એ ખોટી રીતે પ્રકરણ XIVB હેઠળ કાયદાની કલમ ૧૫૮ B (b) માં તેના અર્થમાં "અપ્રગટ આવક" તરીકે ગણવામાં આવે છે અને પરિણામે બ્લોક આકારણીની કાર્યવાહી બિન-અંદાજિત છે.તેથી, વર્તમાન અપીલમાં ઉઠાવવામાં આવેલા વધારાના પ્રશ્નનો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.વર્તમાન ટેક્સ અપીલને ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂરી આપવામાં આવી છે.ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(એમ.આર.શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે.જે.ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

અજય

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.